

Pixiebog

Udarbejdet af avlsudvalget 2021/2022

Medlemmer:

Formand: Mie Christiansen, Stutteri Chopin

Sekretær: Ninett Gulddal, Stutteri Adlais

Medlem: Carl Trock, Stutteri Valhalla

Medlem: Anja Seedorf, Stutteri Lindebakken

Medlem: Lars Frandsen, Stutteri Fakla

I forbindelse med avlsudvalgets arbejde, har der været nogen gennemgående og ofte stillede spørgsmål. Disse har vi prøvet at samle og besvare i denne lille pixiebog. Denne skal ses som et opslagsværk, hvor man kan få besvaret sine spørgsmål omkring køb af en welsh pony, licens hingste, hestepas og WPBR i Danmark.

Alle er fortsat velkomne til at tage kontakt til avlsudvalget såfremt der er et spørgsmål som man ønsker avlsudvalget drøfter.

God læselyst.

Formand

Mie Christiansen

Vær opmærksom på dette i forbindelse med køb af en Welsh:

- Er ponyen registreret hos et Welsh forbund?
 - Er ejerskiftet i orden fra tidligere ejer
 - Har ponyen et godkendt pas?
 - Er ponyen chippet?
 - Er der lavet DNA på ponyen?
 - såfremt det er en hingst
 - såfremt det er en hoppe
 - Hvad er formålet med købet af ponyen? Hvad har ponyen tidligere været brugt til?
 - Avl
 - Show
 - Brug
 - hygge
- Generelt skal det siges, at man skal købe hest som man køber bil, det vil sige, at du SKAL have registreringsattesten (passet) med ved overdragelse. Forlad dig aldrig på en forklaring om, at registreringen kan laves efterfølgende. Hvis dette overhovedet er muligt, er det under alle omstændigheder en kostbar og besværlig affære. Dette gælder både ponyer med dansk og udenlandsk registrering.
- For engelsk opdrættede ponyer gælder, at dyret skal have et pas, som Welsh Pony & Cob Society (WPCS) har underskrevet, stemplet logo samt "EXPORT" i for at være korrekt eksporteret. Såfremt den ikke er registreret som eksporteret i Welsh Pony & Cob Society, kan den ikke senere anerkendes som værende welsh pony og dermed bruges til avl og udstilling. Såfremt det pågældende dyr ikke er korrekt eksporteret, skal du ikke investere i dyret.
- Ponyer fra resten af Europa skal også ledsages af et hestepas, hvor f.eks. aftegn og farve matcher hesten. Desuden gælder det, at alle welsh ponyer SKAL kunne føres tilbage til de oprindelige eksporter fra Wales uanset om der er tale om 1 eller 10 generationer bagud. Den bliver ALDRIG accepteret som andet end WPBR, hvis de oprindelige eksporter ikke er 100% sporbare uanset antallet af efterfølgende renavlede generationer. Vi gør specielt opmærksom på tysk opdrættede ponyer med TYSKE papirer, da tyskerne ofte ændrer navnene på ponyerne, hvilket ikke er tilladt jf. moderforbundet. Denne navneændring gør det enormt svært at spore de oprindelige eksporter, da den pågældende pony kan have et forskelligt navn i alle delstater i Tyskland!

Ofte stillede spørgsmål i forhold til hestepas

Køber du en welsh pony eller welsh cob i Danmark, vil du højst sandsynligt opleve et af to scenarier, når du får overleveret dit pas.

- 1) Hesten er registreret i Danmark hos Landscentret for heste/SEGES, passet kan have følgende farver¹:

Røde/bordeaux pas: Heste i hovedafsnittet i et EU-anerkendt avlsforbund. Såfremt begge forældre er kårede/godkendt til avl i forbundet er avlsforbundets logo angivet på forsiden af passet. Alternativt angives neutralt logo

Blå pas: Heste i bilag i et EU-anerkendt avlsforbund. Logoreglerne er som for bordeaux omslag.

Sorte pas: Heste født ind i hovedafsnittet i et EU-anerkendt avlsforbund, hvor faderen ikke er avlsgodkendt. Udstedes efter afstammingskontrol.

Lysegrønne pas: Alle andre heste.

Udover passet vil man få et særskilt ejercertifikat²

- 2) Heste der er registreret i Wales hos WPCS³ har følgende pasvarianter.

Grønt omslag, lyseblå papirfarve: hopper

Grønt omslag, grøn papirfarve: hingste

Grønt omslag, gul papirfarve: vallakker

Grønt omslag, hvid papirfarve: WPBR.

I det Walisiske pas sidder ejercertifikatet i passet og er ikke et særskilt dokument.

Det skal dog påpeges at det efter Brexit ikke længere er en mulighed at få udstedt pas på sine føli i WPCS. Alle registreringer skal gå igennem Seges.

¹ Læs mere om krav til registrering af heste

https://www.landbrugsinfo.dk/heste/hestepas/krav_til_registrering/sider/startside.aspx#5

² Læs mere om ejerskifte <https://www.landbrugsinfo.dk/heste/hestepas/sider/Saelgererklæringejerskifte.aspx>

³ WPCS er en forkortelse for Welsh Pony and Cob Society.

Generelt om licens til hingste

Dansk hingst.

Licensen kan tidligst tages når hingsten er 2 år gammel. For at hingsten kan få licens skal den have fulde afstamning i sit pas, og hvis den er fra andet forbund end det walisiske være kåret, eller bedømt med medalje i sit eget forbund. Der skal foreligge DNA på begge forældre samt hingsten selv for at der kan udstedes licens

Hingsten sundhedsundersøges af dyrlæge og blanket som findes på welsh foreningens hjemmeside udfyldes og indsendes til Seges att. Maiken Holm og gebyret indbetales.

Kåring

Hingsten kan også opnå bedækningstilladelse gennem kåring. Inden hingsten stilles for kåringskommision skal den sundhedsundersøges af dyrlæge og der skal forelægge DNA på hingst samt forældre.

Bedækning af pony med bordeaux dansk pas med hhv. dansk licens hingst.

Hingsten skal årligt tilmeldes Seges hingstelite hvis den ønskes anvendt i avlen. Hingsteholder indberetter bedækning til Seges efter gældende regler og tidsfrister og afkommet får såfremt begge individer har fuld afstamning bordeaux pas.

Bedækning af pony med bordeaux dansk pas med hhv.kåret hingst

Hingsten skal årligt tilmeldes Seges hingstelite hvis den ønskes anvendt i avlen. Hingsteholder indberetter bedækning til Seges efter gældende regler og tidsfrister og afkommet får såfremt begge individer har fuld afstamning bordeaux pas.

Bedækning af pony med bordeaux dansk pas med hhv. engelsk licens

Hvis der ønskes bordeaux pas på afkommet, skal hingsten med den engelske licens oprettes på Seges hingstelite. Hingsteholder indberetter bedækning til Seges efter gældende regler og tidsfrister og afkommet får såfremt begge individer har fuld afstamning bordeaux pas.

Welsh Partbreeds (forkortes WPBR)

Den ideelle WPBR i hestestørrelse kan bedst beskrives som den ideelle sports- eller DV-hest - men gerne med lidt ponypræg, dvs. mere råstyrke, robusthed, kønt hoved, god halsrejsning, kraftbetonet travbevægelse og med personlighed og udstråling. Med andre ord: En walisisk varmbloodshest.

En ideel WPBR pony er helt det samme - bare mindre, dvs. max. 148 cm i stang. Med andre ord: En walisisk sportspony.

Gode kombinationer

En WPBR hest laves bedst ved at krydse Welsh Cob med engelsk fuldblod (= XX). Den optimale model er at krydse XX-hopper med store Cob hingste, og allerbedst en dobbeltkrydsning, dvs. 75 % XX & 25 % Cob.

Kendte alternativer er krydsning af Welsh Cob med angloaraber eller med ædle varmbloodshest. Andre krydsninger er mulige og acceptable, men de kan ikke anbefales.

En WPBR pony laves bedst via flergangskrydsninger mellem Welsh sec. B og små fuldblodsheste eller OX arabere. Det frarådes at krydse med andre ponyracer.

Historie

WPBR avlen blev for alvor påbegyndt i 1960'erne, da behovet for mere ædle og hurtige sports- og fritidsheste og ædle rideponyer til børn voksede. Inden da var WPBR hestene kendt som Cob x XX-kryds, der gav gode hunters (jagtheste), mens børneponyer var mere sjældne.

Idéen med de store krydsninger var at producere hurtige, ædlere heste på basis af Welsh Cob'ens sunde, robuste, pålidelige natur og sikkerhed i terrænet, kombineret med fuldblodets råstyrke, udholdenhed, størrelse og fart.

Den første stambog for WPBR i Storbritannien (med min. 25 % Welsh blod) kom i 1960; her var der optaget 1 hingst, 8 hopper og 12 vallakker.

WPBR i Wales (UK)

De bedste sportsheste nås som nævnt med Cob x XX. Topkonkurrenceheste skal dog være endnu mere ædle, og her er det ideelt med en 7/8-dels krydsning. Der er etableret britiske interessegrupper med det formål at udbrede kendskabet til WPBR.

WPBR i Danmark

WPBR avlen i Danmark startede bl.a. som en opsamling på 'SFF' (Selskabets Forstærknings Forsøg) med oprindelse i 1960'erne, der var et forsøg på at 'forstærke' Welsh Mountain sec. A med Exmoor ponyer.

Den egentlige WPBR avl begyndte i slutningen af 1980'erne og det første dyr blev kåret i 1994. På det tidspunkt blev WPBR kaldt 'sec. F', men det er ændret for mange år siden, så sectionen i dag kun bør omtales som WPBR.

Avlen af WPBR er fortsat af relativt begrænset størrelse, da avlen har skarp konkurrence fra DSP (Dansk Sports Pony) om avlerne og avlsdyrene. Det er således vores antagelse, at over 75 % af avlsdyrene i DSP ville kunne registreres som WPBR, hvis avlerne/ejerne skulle ønske det.